BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

MUSTAFA KEMAL'İN FİKİR HAYATINI ETKİLEYEN KİŞİLER VE OLAYLAR

Öğrencinin
Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... No.: .....

Konu Özeti

MUSTAFA KEMAL'İN FİKİR HAYATINI ETKİLEYEN KİŞİLER, OLAYLAR VE ŞEHİRLER		
ÖĞRETMENLERİ	• Kolağası Mehmet Tevfik Bey'den millî tarih bilincini, • Fransızca öğretmeni Nakiyuddin Bey'den yabancı dil öğrenmeye teşvik etmesi ve yeni ufuklar açması konusunda etkilenmiştir.	
FRANSIZ İHTİLALİ	Fransız İhtilali'nin dünyaya yaydığı eşitlik, özgürlük ve milliyetçilik gibi fikirler Mustafa Kemal'i etkileyen önemli bir gelişmedir.	
OSMANLI DEVLETİ'NİN DURUMU	Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu zor dönem Mustafa Kemal'i etkilemiş, ülkenin geleceğini düşünmesine ve çözüm aramasına sebep olmuştur. TÜRK-YUNAN SAVAŞI • Askerî İdadide öğrenim gördüğü yıllarda yaşanan bu savaşa, yaşı küçük olmasına rağmen katılmak istemiştir. Vatanseverliğinin önemli bir göstergesidir.	
OKUDUĞU YAZARLAR	**Yerli Düşünürler** Namık Kemal, Mehmet Emin Yurdakul ve Ziya Gökalp'ten vatanseverlik, milliyetçilik, Türkçülük; Tevfik Fikret'ten ise yenilikçilik (inkılapçılık) gibi konularda etkilenmiştir.	**Yabancı Düşünürler** J. J. Rousseau, Montesquieu, Voltaire gibi Fransız düşünürlerden demokrasi, eşitlik, insan hakları gibi konularda etkilenmiştir.
ASKERÎ GÖREVLERİ VE KATILDIĞI SAVAŞLAR	Trablusgarp Savaşı, Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı (Çanakkale Cephesi, Suriye-Filistin Cephesi, Kafkas Cephesi), Picardie Manevraları Mustafa Kemal'in liderlik, teşkilatçılık, cesaret, vatanseverlik ve ileri görüşlülük gibi özelliklerinin gelişmesine katkı sağlamıştır.	
BULUNDUĞU ŞEHİRLER		
SELÂNİK: Farklılıklara saygı duyma ve yeniliklere açık olma konularında etkilemiştir. **MANASTIR:** Milliyetçilik ve vatanseverlik gibi konularda etkilemiştir. **İSTANBUL:** Ülke meselelerini yakından takip etme ve siyasi fikirlerinin olgunlaşması konularında etkilemiştir. **SOFYA:** Diplomasi tecrübesi kazanma, dış politika ve parlamenter sistemi tanıma konularında etkilemiştir.		

1. Mustafa Kemal, Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da askerî ataşe görevinde bulunduğu süre içerisinde Türklerin haklarının geliştirilmesi için faaliyetlerde bulundu. Bulgar meclisinin toplantılarını yakından takip etti. Bulgaristan'daki parlamenter rejim hakkında bilgi edindi. Nitekim burada edindiği bilgiler ve deneyimlerle Osmanlı Devleti'nin yeni bir savaşa katılmasının sakıncalı olduğunu belirtti. Ancak I. Dünya Savaşı'nın çıkması üzerine İstanbul'a geri döndü.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in aşağıdaki alanların hangisiyle ilgili bir faaliyette bulunduğu söylenemez?

A) Askerî B) Hukuki C) İktisadi D) Siyasi

2. Türk millî şairi olarak anılan Mehmet Emin (Yurdakul) millî kültür, millî birlik ve beraberlik kavramları konusunda Mustafa Kemal'in düşünce yapısını etkilemiştir." **diyen bir kişi Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğini vurgulamıştır?**

A) Açık sözlülük
B) İnkılapçılık
C) Çok yönlülük
D) Milliyetçilik

3. Türk edebiyatının önemli temsilcilerinden biri olan Tevfik Fikret'in en büyük özlemi, Osmanlı Devleti'nin çağdaş medeniyetler seviyesine yükselmesidir.

Buna göre Tevfik Fikret'in, Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğinin gelişmesine katkı sağladığı söylenebilir?

A) İleri görüşlülük
B) İnkılapçılık
C) Liderlik
D) Vatanseverlik

4. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisinde öğrenim görürken Namık Kemal'in vatan sevgisi üzerine yazdığı eserlerden etkilenmiştir. Aynı zamanda Mehmet Emin Yurdakul'un şiirlerinde dile getirdiği millî duyguları benimsemiş, Fransız düşünürlerin eserleri sayesinde ise özgürlük ve demokrasi kavramlarıyla tanışmıştır.

Buna göre Mustafa Kemal'le ilgili olarak;

I. Çağdaş düşünce yapısına sahip olduğuna,
II. Fikir dünyasının farklı kaynaklardan beslendiğine,
III. Milliyetçilik konusunda yabancı yazarlardan etkilendiğine,
IV. Okuduğu yazarların meslekî bilgilerini geliştirdiğine

ifadelerinden hangilerini geliştirdiği söylenebilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

5. Manastır Askerî İdadisi yıllarında patlak veren 1897 Osmanlı-Yunan Savaşı, Mustafa Kemal'i derinden etkilemiştir. Türk ordusunun savaş meydanında galip gelmesine rağmen masa başında istenilen sonucun alınamaması onu üzmüştür.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili,

I. Diplomasinin önemini kavramıştır.
II. Ordunun mücadelesini yetersiz bulmuştur.
III. Olayları her yönüyle değerlendirmiştir.
IV. Siyasette uzmanlaşmak istemiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

6. İstanbul'da Fransızca yayımlanan günlük gazeteler Avrupa'daki gelişmeler hakkında bilgi veriyordu. Fransızca bilen Mustafa Kemal, bu kaynakları okuyarak Avrupa'daki gelişmelerden haberdar oluyor, arkadaşlarıyla birlikte Osmanlı Devleti'nin yaşadığı sorunlara çözümler üretmeye çalışıyordu.

Buna göre Mustafa Kemal'le ilgili olarak;

I. Uluslararası olayları yakından takip ettiğine,
II. Meselelere gelenekçi bir bakış açısıyla yaklaştığına,
III. Ülkesinin yaşadığı problemlere kayıtsız kaldığına,

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III

7. Mustafa Kemal, öğrenim hayatı boyunca öğretmenlerinden ve dönemin düşünürlerinden etkilenmiştir. Namık Kemal'den vatan sevgisini, Ziya Gökalp ve Mehmet Emin Yurdakul'dan milliyetçiliği öğrenmiştir. Ayrıca Montesquieu (Monteskü), Rousseau (Russo) ve Voltaire (Volter) gibi yabancı düşünürleri de okumuş; onlardan özgürlük, eşitlik ve millî egemenlik gibi kavramları öğrenmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Milletine olan bağlılığının kaynağını yerli yazarlar oluşturmuştur.
B) Batılı yazarlar, demokratik gelişimine katkıda bulunmuştur.
C) Elde ettiği birikim ileri görüşlü bir devlet adamı olmasını sağlamıştır.
D) Zengin bir fikir yapısına sahip olmak için çaba sarfetmiştir.

8. Manastır İdadisindeyken "Vatan ve Hürriyet" şairi olarak bilinen Namık Kemal'in eserleriyle tanışmış ve her fırsatta arkadaşlarıyla gizlice şairin eserlerini okumuşlardır. Şiirlerini ezbere bildiği Namık Kemal'den "Türk ulusunun yüzyıllardan beri beklediği ses" olarak bahsetmiştir. Mustafa Kemal ayrıca Tevfik Fikret'ten: "Ben inkılap ruhunu ondan aldım." diye söz etmiş ve onun özgürlük, akılcılık, bilimsellik anlayışından esinlenmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'le ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Eğitim hayatının bir döneminde edebiyata ilgi duymuştur.
B) Okuduğu eserler, onun siyasi ve toplumsal görüşlerini şekillendirmiştir.
C) Düşünce yapısının oluşumunda farklı kişiler etkili olmuştur.
D) Düşünce hayatının şekillenmesi askerî eğitim sürecinin bir sonucudur.

9. İstanbul Harp Akademisinin öğretim kadrosu dil bilen, iyi yetişmiş ve seçkin öğretmenlerden oluşmaktaydı. Burada Mustafa Kemal, bir taraftan iyi bir kurmay subay olmak için bilgilerini geliştirirken diğer taraftan ülke sorunlarıyla yakından ilgileniyordu. Harp Akademisi öğrenimi sırasında derslerinde başarılı, siyasi faaliyetlerde aktif olan Mustafa Kemal, yakın arkadaşı Ali Fuat (Cebesoy) ile İstanbul'un sosyal hayatı içine de girdi.

Buna göre mustafa kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Kendini kanıtlamış eğitimcilerden ders almıştır.
B) Askerî donanımını artırmak için çaba sarfetmiştir.
C) Eğitim yıllarında toplumsal yaşamdan uzak kalmıştır.
D) Ülkenin yaşadığı sorunlara duyarlı davranmıştır.

10. Manastır Askerî İdadisinde tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bey, Mustafa Kemal'e Türk tarihinin sadece Osmanlı'dan ibaret olmadığını aşılamıştı. Mustafa Kemal bu dönemde Türk milletinin geçmişteki başarılarını öğrendikçe gelecekteki bağımsızlık mücadelesi için gereken öz güveni ve millî gururu zihninde inşa etmeye başladı. Tarih okumaları, onun kararlar alırken geçmişin tecrübelerinden yararlanmasını sağladı.

Buna göre Mustafa Kemal'le ilgili,

I. Türk tarihinin çok daha derin köklere sahip olduğunu anlamıştır.
II. Bağımsızlık için mevcut yapının korunması fikrini benimsemiştir.
III. Tarihinden öğrendikleri zor durumlarda doğru adımlar atmasını sağlamıştır.
IV. Gelecekte yeni bir devlet kurma fikri oluşmuştur.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III
C) II ve IV D) III ve IV

11. Mustafa Kemal, Ziya Gökalp'in milliyetçilik ve Türkçülük hakkındaki sistemli düşüncelerinden çok etkilenmiştir. Çünkü Ziya Gökalp, Türk milletinin modernleşirken kendi öz değerlerinden kopmaması gerektiğini savunmuştur. Bu denge, Mustafa Kemal'in Türk inkılabını gerçekleştirirken hem millî hem de çağdaş bir çizgi izlemesinde belirleyici olmuştur.

Bu bilgilere göre Ziya Gökalp'le ilgili,

I. Çağdaşlaşırken millî değerlere sahip çıkmayı savunduğu,
II. Mustafa Kemal'in yenilik fikirlerinin temelini oluşturduğu,
III. Yeniliklerin uygulanmasında görev yaptığı,
IV. Meslekî alanda Mustafa Kemal'i yönlendirdiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve III
C) II ve IV D) III ve IV

12. Mustafa Kemal'in, Selânik'te öğrenim gördüğü yıllarda burada farklı dillerde yazılmış kitaplar ve basılmış gazeteler zengin bir kültürel ortamın oluşmasını sağladı. Mustafa Kemal Manastır'da öğrenim görürken Türk tarihi ve kültürü ile ilgili birçok kitap okudu. Namık Kemal ve Ziya Gökalp gibi vatansever şairlerden etkilendi. İstanbul Harp Okulu ve İstanbul Harp Akademisindeyken arkadaşlarıyla gazete çıkardı ve çeşitli konferanslar düzenledi. Sofya'da görevliyken diğer ülke diplomatlarıyla çeşitli konularda fikir alışverişinde bulundu.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in yaşadığı şehirlerin;

I. Farklı kültürleri tanıması,
II. Türkçülük fikrinin oluşması,
III. Kişi egemenliğini savunması,
IV. Diplomasi alanında gelişmesi

gibi özelliklerinden hangilerine katkı yaptığı söylenebilir?

A) I ve II B) III ve IV
C) I, II ve IV D) II, III ve IV

Cevap anahtarı için karekodu okutunuz.